

ΟΙ ΙΤΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ

ΛΟΡΕΝΤΣΟ ΣΤΕΚΚΕΤΤΙ

(Ο ποιητής του έρωτα και του πόνου)

Ο 1878, ο φιλολογικός κόσμος της 'Ιταλίας φηγοῦσε τὸν θάνατο ἐνὸς νέου κ' ἄγνωστου ποιητοῦ, τοῦ Λορέντσου Στεκκέτι τοῦ ὁποῖου ἐτίτρωσε τὰ ποιήματα, ἔπειτα ἀπὸ τὸν θάνατό του, ὁ φίλος του 'Ολίνδο Γκουερίνι, "Οἱοι οἱ κριτικοὶ ἔγραψαν, μόνις ἐκινλοφόρησε τὸ βιβλίον αὐτό, ὅτι ἡ 'Ιταλία ἔλασε ἓνα μεγάλο ποιητὴ στὸ πρόσωπο τοῦ Στεκκέτι. Τότε ὁμοῦ ὁ Γκουερίνι ἀποκάλυψε ὅτι ὁ ποιητὴς ποῦ ἔγραψε τὰ ποιήματα αὐτὰ δὲν ἀπέθανε, ὅτι τὰ ποιήματα ἦσαν δικὰ του κ' ὅτι τὰ τίτωσε μὲ ψεύτικο ὄνομα κ' ἔπλασσε τὸν μύθο τοῦ πεθαμένου ποιητοῦ, γιὰτὶ ἤθελε νὰ μάρτη τὴν ἀμερόβλητη γνῶμη τῶν κριτικῶν. Οἱ κριτικοὶ, θυμωμένοι τότε, ἐπροσπάθησαν νὰ μειώσουν τὴν ἀξία τοῦ ποιητοῦ, ἀλλὰ ἦταν περὶ ἀργὰ κ' ὁ Στεκκέτι (ὅπως ἔμεινε γνωστός μετὰ τὸ φιλολογικὸν του ψευδῆνιμο ὁ Γκουερίνι) γένηκε παγκοσμίου γνωστός, ὡς ὁ "Αἶνε τῆς 'Ιταλίας.

Οἱ μεταγενέστεροι τόμοι τοῦ Στεκκέτι δὲν ἔχουν τὴν δημοφιλία καὶ τὴν πρωτονομία τοῦ πρώτου. Τοῦς χαρακτηρίζει ὁμοῦ ἡ ὀραϊότης τῶν στίχων, ἡ δύνατι ἔμπνευσις, ἡ ἀληθινή, ἡ ἀνθρώπινη, ἡ σοσιαλιστικὴ (στὴν ἀγνή σημασία τῆς λέξεως). Λίγοι ποιηταὶ ἐγνωρίσαν τὴν ἀνθρώπινη καρδιά κατὰ βάθος ὅσον ὁ Στεκκέτι. Ἐρωσιαστὴς βεβῆς, παρουσίασε τὸν ἑρωτα μὲ τὴν ἀληθινὴ μορφή του, ἐκαυτηρίασε τὴν ἰσοκρισία τῆς κοινωνίας, καὶ μὲ ἐπικουρική φιλοσοφία ἐπεριφρόνησε ὅλα τὰ κοινωνικά ψέμματα, γελώντας μὲ τὴν κωμῶδιὰ ποῦ παίζεται ἀπὸ τοῦς ἀνθρώπους στὸ σκίνοτο πέρασμα τῶν ἀπὸ τὸ θέατρο τῆς ζωῆς. Γι' αὐτὸ ὁ Στεκκέτι ἀγαπήθηκε ὡς ποιητὴς ὄχι μόνον ἀπὸ τοῦς λίγους, ἀλλὰ κ' ἀπὸ τὰ πλῆθη, κ' ἔξακολοῦθε, ἀκόμα καὶ σήμερα, νὰ κατέχη μιὰν ἐκλεκτὴ θέσι στὴ νέα ἰταλικὴ φιλολογία.

Κατηγόρησαν τὸν Στεκκέτι γιὰ τὴν ἐλευθεροστομία του, ἀλλὰ τὸς ἀπάντησε στοῦς ἐπικριτές του μ' ἓνα θαυμάσιο βιβλίον, μὲ τὸν τίτλο «Πολεμική», στὸ ὁποῖο ἀποδεικνύει ὅτι εἶνε σεμνότερος ἀπὸ τοῦς ἰσοκριτές ποῦ τὸν κατηγοροῦν κ' ὅτι περισσότερο διαφθερίζει μιὰ κοινωνία ἢ γλυκανάλατη ρομαντικὴ ποίησι ποῦ προκαλεῖ τὸν ἐκφυλισμό. 'Ἐνὸ ἀπειναντίας ἢ δικίῃ του, ἀνοίγοντας τὴς σπληγγὲς τῆς κοινωνίας, δίνει ἀφορμὴ στοῦς κοινωνικοῦς γιαιτροῦς νὰ φροντίσουν νὰ τὴ θεραπείσουν.

"Ἡ γυναῖκα, γράφει ὁ Στεκκέτι, εἶχε ἀποκλεισθεὶ ἀπὸ τὴν ποίησι. Καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν παρουσιάσῃ κανεὶς παρὰ κάτω ἀπὸ ἓνα αἰθέριο πέπλο, αἰσθηματικὴ, σὰν κλαίονσα ἰτιά... 'Ἡ ἀληθινὴ γυναῖκα, μὲ τὴς ἀδυναμίες τῆς, ἢ θυγατέρα τῆς Εὐας, ὅπως τὴν ἔκανε ἡ μητέρα Φύσι, εἶχε ἀποκλεισθεὶ ἀπὸ τὸ ἱερό τῆς Τέχνης, σὰν τοῦς ἀφορεσμένους τοῦ παλαιοῦ καιροῦ. Κ' ὅταν προσπάθησε νὰ μῆσ τὸ ἱερό αὐτό, οἱ Λευῖτες φώναξαν πὼς ἔγινε σκάνδαλο... 'Ἐφωσαν πὼς «ὁ μέγας Πᾶν πέθανε», ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα ποῦ ἀναστήθηκε... Ἄνε πὼς ἢ ν' ἔα Τέχνη εἶνε διαφθορεῦς. Διαθόλε! 'Ἡ τέχνη ποτὲ δὲν διέφθιρε κανένα, ἀπειναντίας τὸ κοινωνικὸ περιεῖλλον διαφθερίζει τὴν Τέχνη... 'Ὅλη ἡ ἐπιθεσις ἐναντίον μας γίνεται γιὰτὶ δὲν θέλουμε νὰ ξεχωρίσουμε τὴν ὄλη ἀπὸ τὸ πνεῦμα ἐνὸς ἀνθρώπου, τὴν ψυχὴ ἀπὸ τῆς σάρκα. 'Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐνὰ ἀχώριστο σύνολο. Γι' αὐτὸ εἰμεὶς θέλουμε νὰ παρουσιάσῃται ὁλόκληρος μὲ τὴν ὁμορφίαν καὶ τὴν ἀσχήμια του, μὲ τὰ ὕψηλὰ καὶ τὰ ταπεινά του ἐνοτικὰ, ὅπως εἶνε κ' ὅπως τὸν ἔκαμαν οἱ καιροί, ἢ θεοσεκίεις, ἢ ἀρετέες καὶ τὰ ἐλαττώματα. Θέλουμε νὰ ψάλλεται ὁ ἑρωτας ὅπως ὅλοι τὸν αἰσθάνονται. 'Ὅχι ὡς πλατωνικὸ πόθο ἐνὸς τύπου, ἀλλὰ ὡς ὑπέρσχη ἐπιθυμία μιᾶς ὀλόκληρης γυναίκας, μιᾶς ἀληθινῆς γυναίκας ζωντανῆς, εἶτε ἄγια εἶνε, εἶτε ἄσπογῶλη... Θέλουμε ν' ἀγαποῦμε ὅπως ἔξοῦμε ν' ἀγαποῦμε ἐμεῖς, κ' ὄχι ὅπως ἀσποῦσαν οἱ πρόγονοί μας. Θέλουμε, ἐπὶ τέλος, ν' ἀνήκουμε στὴν ἐποχὴ μας, κ' ἂν ἡ ἐποχὴ μας δὲν εἶνε

ὄραια, δὲν τὴν φτιάσαμε ἐμεῖς καὶ δὲν φταίμε ἐμεῖς γι' αὐτό». Τὰ ποιήματα τοῦ Στεκκέτι εἶνε ἀποτελέσματα καὶ συνέπεια τῶν ἀρχῶν του αὐτῶν. Νὰ ἔνα σοννέτο του, σχετικὸ μὲ τὴν ἰδεολογία του:

"Ὅταν τὴν 'Αποκριὰ θὰ ἰδῆς στοῦς δρόμους τὴν τρέλλα τῆς χαρᾶς γύρω νὰ χύνη, θυμὸς πὼς στὰ νοσοκομεία τόσοι χαροπαλεῖοι τὴ στιγμήν ἐκείνη
"Ὅταν κομψὴ κ' ὀλόχαρη θ' ἀνέδης στίς εὐθυμίες ἀπ' τοῦς χοροῦς τῆς σάλης, γύρῃσι πίσω κ' ἄκουσι τὴ φτώχεια, τὴ φτώχεια ποῦ θηγεῖ κάτω ἀπ' τῆς σκάλης.
"Ὅταν ἀγάπη στὴ γλυκεῖα ματιὰ σου, σὰν ἥλιον ἀχτίδα πρόσχαρη γέλασει, σκέψου — στὴ φτώχεια ἀγάπη δὲν σιμωνεῖ.
"Ὅταν καθρεφτισθεῖς ἀπ' τὴν καρδιά σου πὼς μόνο ἓνα διαμάντι ἀπ' τὰ μαλλιά σου πολλοῦς φτωχοῦς ἀπὸ τὸ Χάρο σώνει.

Σημὰ ὁμοῦ στὸ λυρισμὸ τοῦ ποιητοῦ παρουσιάζεται καὶ ἡ πραγματικότητα, ὁ ρεαλισμὸς τῆς ζωῆς, ποῦ τοῦ ἐμπνεῖ ἀληθινὰ τραγούδια, εἰκόνας τῆς ζωῆς φυσικῆς, ὅπως δειχνεὶ τὸν τραγοῦδι αὐτό:

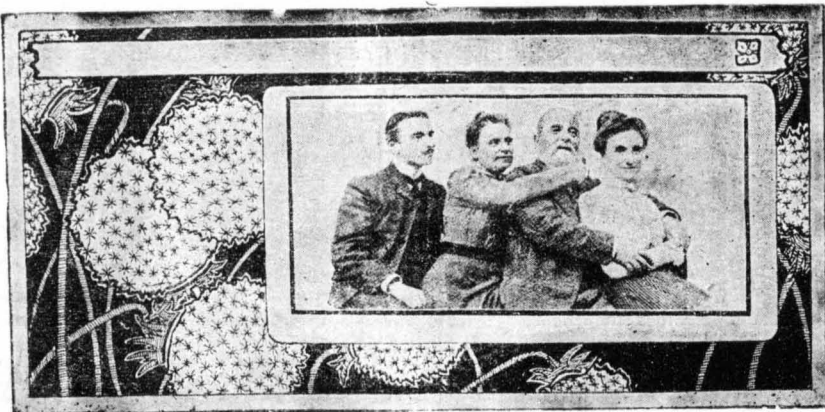
Τὰ χάρδια σου γνωρίζω καὶ δὲν ἔχει κρυφὰ τὸ προσκεφάλι σου γιὰ μένα, περνοῦσαμε τῆς νύχτες μὲ τραγοῦδια καὶ σὰν ἀηδῶνα ζοῦσαμε ἐνωμένα.
"Ἀχ! ἂν μιλοῦσε τὸ μικρὸ κρεββάτι, ἂν ἡ κουρτίνες ποῦ ἔδελπαν μιλοῦσαν, τὰ ὀλόφλογα φιλιὰ σὺν βιτριόλι, τῆς τρέλλης, τοῦς παλμοῦς θὰ μολογοῦσαν.
"Ἄν γνώριζε κανεὶς σὲ τί σὲ φέρνει ἢ σάρκα γιὰ τί ἀπόλαυσις σπαράζεις καὶ σὲ τί πόθους ἢ ἡδονὴν σὲ σέρνει!
Κ' ὅμως ζηλεύεις, μὲ ποθεῖς, μὲ κρᾶζεις, ἂν μιὰ στιγμή σοῦ λείπω κ' ἐνῶ διόλου δὲν μ' ἀγαπᾶς, ἐν τούτοις μὲ φωνάζεις.

'Ὁ ρεαλισμὸς τοῦ Στεκκέτι περνᾷ καίποτε τὰ ὅρια τῆς σεμνότητος (τῆς ψευτοσεμνότητος, ὅπως λέει ὁ Ἰδρις) καὶ παρουσιάζει μὲ ὀμὴ ἀληθινότητα τὴν ἐρωτικὴν ζωὴ. Δυστυχῶς δὲν μποροῦμε νὰ δώσουμε δείγματα ἀπὸ τὴν ποίησι του αὐτῆ, γιὰτὶ εἶνε πολὺ... ἀνοιχτῆ. Ἀλλὰ δὲν ἄρχει νὰ γυρίσῃ ὁ ποιητὴς στὴν ἀγαπημένη του μελαγχολία καὶ κλαίει τὸν ἀργὸ θάνατο ἐνὸς φθισικοῦ:

Πεθαίνω κ' οἱ κορυδαλοὶ στὸν οὐρανὸ ψάλλουν μὲ τὰ φτεροῦγιά ἐσπλομένα κ' ὁ ἥλιος τοῦ 'Οκετῶφους χύνει χλιαρὸ φῶς σ' ὅλα γύρω ποῖνα χιονισμένα.
Θερμὸ ἓνα φῶσμη ζωῆς ξεχύνεται ἀπ' τὰ χωράφια ποῦ τ' ἀλέτρια ἀχίζουν. Ταχτεῖα πεθαίνω. Ψάλλουν οἱ κορυδαλοὶ ἐνῶ τὰ βῶδια ἐκεῖ μακρὰ μωνυκρίζουν.
'Ὁραία χειμωνιάτικα τριαντάφυλλα, τὴν ὁμορφὴν πορφύρα σας περὶ δὲν θὰ ἰδῶ, ἢ σάρχες μου ἀχρίζουν νὰ σασίζουνε... Ἀῦριο στὸ μπαλκόνι δὲν θὰ ξαναδῶ.

Καὶ τὸ παρακάτω ποίημα, τὸ περισσότερο μελαγχολικὸ καὶ πονεμένο, τὸ γεμάτο ἀλήθεια καὶ μικρὴ εἰσωνία γιὰ τὴν κοινωνία, τὸ τραγοῦδι γιὰ μιὰ τυφλῆ, δειχνεὶ ὄλη τὴ δύναμι τοῦ Στεκκέτι καὶ τὸν ἐφώνει σὲ κοινωνικὸ ποιητῆ:

"ὦ! μὴ λυπᾶσαι, ὁμορφὴ τυφλῆ, δυστυχισμένη, ἂν νὰ ξανοίξῃ δὲν μπορεῖ τὸν κόσμον ἢ (θεοῖα σου, δὲν εἶνε τόσο εὐχάρι- (στος ὅσον ὁ νοῦς (σου καρτεῖ, δὲν εἶνε τόσον ὁμορφος (ὅσο σοῦ λέει ἢ (καρδιά σου. Στίς ἡδονές τῆς ἀσε- (μυνης δὲν εἶσαι σὺ (δοσμένη, τὴν ἀτιμὴν ἐξαχρειῶσι (δὲν ξαγαντᾷ ἢ (ματιὰ σου, σ' εἰς κτηνώδη ἐνοτι- (κα καὶ πόθοι (ντροπιασμένοι κ' ἢ ἀτιμὰ ποῦ μᾶς (πλανᾷ δὲν φαίνου- (ται μπροστὰ σου. Λησμονῆσε τὸ φάντα- (σμα τοῦ νοῦ ποῦ (φτερουγίζει

'Ο Στεκκέτι μετὰ τὴν γυναῖκα του, τὸν γιὸ του καὶ τὴν νύφη του.

ΤΟ ΛΟΓΟ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΓΟΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΓΙΑΤΙ ΑΡΕΣΟΥΝ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

(Τι άπαντούν ο Τζόρτζ Μπανκροφτ, ο Ζάν Βερμπερ, ο Ζάν Μυρά, ο Κένρατ Φάιτ, ο Γκάρυ Κούπερ, ο Μανζού, ο Βίλλυ Φρίτς και οι άλλοι γοήτες)

ΣΦΑΛΩΣ δεν υπάρχει κορία ή δεσποινίς — όχι μόνο στην Αθήνα, αλλά και σ' όλο τον κόσμο — που να μην έχει τον αγαπημένο της μεταξύ των αστέρων, των άρρένων αστέρων του κινηματογράφου. Από τότε που άρχισε ο κινηματογράφος, οι σκηνοθέται δεν παύουν να υποστηρίζουν ότι μια γυναίκα, πληγώνοντας να δη μιά ταίνια και να συγκινηθή από μιά δραματική ιστορία, θέλει συγκλονίσει να δη και να θαυμάσει και τον αστέρα που της άρεσει, τον έραστη—οιά.

Έννοείται ότι κάθε γυναίκα αισθάνεται ιδιαίτερη προτίμηση για τον αστέρα εκείνον που ανταποκρίνεται στο ιδανικό της. Η όμορφιά, ή σοματική διάπλαση και ο χαρακτήρας κάθε ήθοισου δεν παύουν σπουδαίο ρόλο σ' αυτές τις προτιμήσεις. Κάθε καλλιτέχνης του κινηματογράφου τραβάει έναν αριθμό γυναικών με κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του, που δεν κάνει έκ πρώτης όψεως έντύπωση στους άλλους άνδρες, μα που το προσέχει ένα γυναικείο μάτι.

Και τώρα προβάλλει το ερώτημα: Γνωρίζει κάθε ήθοισος του κινηματογράφου γιατί άρεσει στις γυναίκες; Κατά σύμπτωση, δύο συγχρόνως κινηματογραφικά περιοδικά, ένα γαλλικό κι ένα άμερικανικό, είχαν την έλευση να κάνουν αυτή την ερώτηση στους κυριωτέρους σωματριωτές τους ήθοισους. Από τις άπαντήσεις που έλαβαν κι' έδημοσίευσαν, μεταφράζουμε χάριν των άναγνωστών του «Μπουκέτου» τις πιο ξεχτισμένες και τις πιο χαρακτηριστικές.

— Γιατί άρεσο στις γυναίκες; άποκρίθηκε ο Τζόρτζ Μπάνκροφτ, ο σωμαθητικώτατος αυτός κολοσός. Διάβολε! όχι βέβαια γιατί είμαι όμορφος ή λεπτοκαμωμένος, μα γιατί καταλαβαίνω ότι... έχω πολύ βαρύ σχήμα! Όλα τα έρωτικά γράμματα που έλαβα μέχρι σήμερα από άγνωστες θαυμάστριές μου, δεν παραλείπουν ν' αναφέρουν αυτή τη λεπτομέρεια... Τι τα θέλετε, όταν κυττάζω το πρόσωπό μου στον καθρέφτη και όταν συλλογίζομαι πόσες γυναίκες μου πρότειναν μέχρι σήμερα να τις κλέψω, κάνω τη σκέψη ότι ή γυναίκα συγκινείται περισσότερο από την... άσχημα παρά από την όμορφιά!...

Ο Ζάν Βερμπερ — ο όποιος διέπλεσε ένα υπέροχο δούκα του Ράιχσταγ στον «Λεϊτάδα» — φρονεί ότι άρεσει στις γυναίκες διά λόγους αντίθετους από εκείνους που υποστηρίζει ο Μπάνκροφτ.

— Η γυναίκα, είπε, συγκινείται μονάχα από τη λεπτότητα και την ευγένεια. Πιθανόν ένας βάνουσσος άνδρας να την υποτάξει για μιά στιγμή με τη βάρβαρη δύναμη του, μα ή επίδραση του δεν θα βαστάξει πολύ. Η γυναίκα δεν μπορεί να κάνει χωρίς χάδια και περιουήσεις. Της είνε αδύνατο να περάσει όλη τη ζωή της μ' ένα νευρικό και δεινόμο άνδρα. Η πείρα βέβαια με δίδαξε ότι ή γυναίκα θέλει κάπου—κάπου να την κακομεταχειρίζονται — μα πολύ λίγο. Η στοργή και ή τρυφερότης είνε ή κυριώτερη απόλαση της... Κι' έχω άρεσο στις γυναίκες γιατί καταλαβαίνω πως και όταν άκούω θά πρόκειται να τις χτυπήσω, θά ήλιπσω το χέρι μου με λουλούδια...

Θέλετε τώρα να μάθετε τι είνε εκείνο που κάνει τον Ζάν-Μυρά — κατά τη γνώμη του — ν' άρέσει στις γυναίκες; «Ας άκούσουμε τι λέει ο ίδιος:

— «Η γυναίκες μ' αγαπούν γιατί διασθάνονται ότι δεν μπορούν να

και τη σδυμένη σου ματιά, που την καρδιά σπαράζει... Τ' όμορφο που όνειρεύεσαι στον κόσμο είν' παραμυθι. Μέσα στα χόρτα, στις βρογιάς, στους φράχτες τριγυρίζεις, κρυμμένο μές' στη λωρίδα, το βρομιο σαμαίθι... Μακάριο βλέμμα που σδυτό τον ήλιο δεν κυττάζει...

Ο Στεκιέτι, έκτός από τους δύο τόμους που έβγαλε στην αρχή, έτύπωσε άργότερα κι' άλλα ποιήματα, σατιρικά και κοινωνικά τα περισσότερα, αλλά δεν έφταναν στην έμφανεια και στην άξια τα πρώτα του ποιήματα, με τα όποια γίνανε γνωστός σ' όλο τον κόσμο. Έπειτα έδόθηκε σ' άλλες μελέτες, γίνανε διευθυντής της Βιβλιοθήκης της Μπλόνας και συγγραφέας περιόρων πεζών βιβλίων. Γλεντζές σ' όλη τη ζωή του, φίλος του Βάχου, έψαλλε όφραϊάτα το κροαί και τα γλέντια. Θά μείνη όμως στην ιστορία των ιταλικών γραμμάτων για τους δύο πρώτους τόμους των ποιημάτων του, που κλείνουν μέσα στους στίχους τον όλο τον ανθρώπινο πόνο και την ελπίδα της ζωής.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΙΡΟΦΥΛΛΑΣ

είνε βέβαιες... αν θά τους μείνω πιστός. Είνε αδύνατο να μη καταλαβαίνουν ότι δεν είμαι από εκείνους τους άνδρες που μένουν πολλόν καιρό πιστοί σε μιά γυναίκα. Ο πόθος της αλλαγής, και στη ζωή και στον έρωτα, είνε το κυριώτερο γνώριμά μου. Ζητώ πάντοτε το άγνωστο, το καινούργιο... Η μονοτονία με σκοτώνει. Ανατριχιάζω με τη σκέψη ότι είνε πιθανόν ν' αγαπήσω την ίδια γυναίκα επί τρεις μήνες... Η γυναίκες, έπαναλαμβάνω, το διασθάνονται αυτό. Και μ' αγαπούν σαν ένα άνδρα άσπαστο και ευμετάβολο. Ένα άνδρα που θά ήθελαν να τον κρατήσουν κοντά τους, έσο και με θύσιες του έγωισμού τους. Με δύο λόγια, ζητούν σε μένα τον πόνο κι' όχι τη χαρά...

Η άπάντησι του Κόνρατ Φάιτ — περαστικού άπ' το Παρίσι — είνε στυγνή, όπως και ή φασογνωμία του μεγάλου αυτού τραγουδιστή:

— Έν πρώτοις όφείλω να σάς πω ότι έχω δεν πολυάρεσο στις γυναίκες. Τις άποθώ άντι να τις έλκω... Έπειδή όμως υπάρχουν σ' αυτόν τον κόσμο πολλών ειδών γούστα, βρισκονται και μεριές γυναίκες, ή όποιες δείχνουν κάποια προτίμηση για μένα. Άλλ' από τα γούστα που μου στέλνουν, καταλαβαίνω ότι ή περισσότερες άπ' αυτές είνε νευροπαθείς, ίσπεριες, μισόβουτες, και ότι μ' αγαπούν έπειδή με θεωρούν και μένα τρελλό, ικανό να τις πνέσω ή να τις μαχαρώσω σε στιγμές έρωτικής παραφοράς!... Τι το θέλετε; Το γεγονός ότι δεν άκουσα ως τώρα την έξομολόγησι μιιάς ίσοροποιημένης γυναίκα, με κάνει ν' άμφιβάλλω κι' έχω ο ίδιος για τη διανοητική μου κατάσταση... και — γιατί να το άποκρούω; — να αισθάνομαι ένα άνεξήγητο μίσος έναντιον του όφραϊου φίλου... Γι' αυτό δεν παντρεύτηκα κι' όστι σκοπεύω να παντρευτώ ποτέ...

Ο κομψοπέικωμος Μανζού.

Ο Γάκρυ Κούπερ έδωσε την έξής άπάντησι στο ερώτημα που του ήτέβαλαν:

— Ούτ' έχω έξρω γιατί άρεσο στις γυναίκες... Κάνω ό τι μπορώ για να μην τους άρεσω, εκείνες όμως έξακολουθούν να με λατρεύουν. Γιατί; Ίσως γιατί καταλαβαίνω ότι δεν με συγκινούν διάλου. Πρωτιώ τα καθαρόαμα λόγια και τους άνοιχτους κάμτους... Παίζω τώρα ρόλους έρωτοπαθών νέων, γιατί μου το έπιβάλλει ή δουλειά μου. Κάτι όμως μου λέει ότι δεν θ' άργήση νάφθ ή μέρα που θά τα πετάξω όλα και θά πάω να ζήσω μόνος μου στο βουνό...

Πόση διαφορά μεταξύ της όμης αυτής άπαντήσεως ενός ήθοισου που δεν έλκισε άκόμη τα 33 και ο όποιος μιλά σαν να γέγρασε πριν της ώρας του, και της άπαντήσεως του «Αδάμου Μανζού», που έξακολουθεί να είνε κοιφός και χαριτωμένος παρά τα 46 χρονιάια του:

— Άρεσο στις γυναίκες — άποκρίθηκε ο ήλασιωμένος αυτός Δόν Ζουάν — έπειδή έξρω να ντύνομαι καλά και να τις κυττάζω με ποινή τρυφερότητα... Δεν ντρέπομαι να διολογοήσω ότι μοναδικό μου όνειρο είνε πώς ν' άρεσω περισσότερο στις γυναίκες. Η λατρεία που δείχνουν για μένα ή νεαρές ίδιως δεσποινίδες, μου δίνει πάντοτε καινούργιες δυνάμεις. Υπόγειο μεγαλύτερη ύψαρισητι από του να κάθεται σ' ένα κομψό σαλονάκι και να κοιθεντιάζει με όφραϊες γυναίκες που θαυμάζουν σε σένα το πνεύμα σου και το άμφογο ντύσιμό σου;

— Άρεσο στις γυναίκες, γιατί έξρω να χαμογελάω γλυκά! άποκρίθηκε ο Βίλλυ Φρίτς.

Η άπάντησις αυτή δεν δείχνει βέβαια μετριοφροσύνη. Μα πρέπει να έχετε υπ' όψη σας ότι ο σύζυγος της Λίλιαν Χάρεντ έχει πολύ μεγάλη ιδέα για τον έναντό του. Πριν από λίγες μέρες μάλιστα, παρήσει ως ενάγων στο Προτοδικείο της Λρεσδής, ζητώντας ν' άπαγορευθή ή δημοσίευσις ενός στίχου τον που του παρεϊόφρανε, λέγει, τα εκλλιγραμμάχα χαρακτηριστικά!...

Ο Άλμπερ Πρεζάν κάλιν, ο σωμαθηστότατος αυτός ζεν-πρεμιέ, ο όποιος υποδέεται πάντοτε με άφραστη έπιτηρία ούλους άπάγηδον, έδωσε την έξής άπάντησι όταν τον ρώτησαν που άποδοίει την άγάπη που του δείχνουν, με χιλιάδες έπιστολών, όλες ή Γαλλίδες:

— Στο έπικινδύνο έφωσ μου. Οι τρώσι μου, το ντύσιμό μου, το περπάτημά μου, όλη γενικά ή εμφάνισι μου, μεταφέρει νεορά τις γυναίκες στον έπίφοβο, μα και γοητευτικό κόσμο των άπάγηδον, — στη σφαίρα του έγκληματος. Και είνε διά γνωστή ή παράξενη προτίμηση των γυναικών για τις έπικινδύνες περιπέτειες... Τα τρυφερά αυτά πλάσματα μ' αγαπούν επειδή με φοβόνται...

Όταν ρώτησαν και τον Γερμανό τραγουδιστή Λιμίλο Γιάνινγκ, γιατί άρεσει στις γυναίκες, άποκρίθηκε σοβαρώτατα:

— Άρεσο έχω στις γυναίκες; Μοί φαίνεται πως με κοιροϊδέετε! Ρώτησαν, τέλος, και τον Πολέ, ένα Γάλλο κομικό τεραστιον σοματικών διαστάσεων, γιατί ή γυναίκες τον προτιμούν από πολλούς άλλους όφραϊος και λεπτοκαμωμένους ζεν-πρεμιέ. Κι' εκείνος άποκρίθηκε, ριχνοντας ένα περίλυτο βλέμμα στην έπαθλιτική κοιλιά του: — Άλλοίμονο! γιατί δεν με θεωρούν διάλου έπικινδύνο!...